

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ส.ส. ฝ่ายค้าน คณะรัฐมนตรี และหนังสือพิมพ์ ปฏิบัติงานในการอภิปรายทั่วไป อย่างมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและสังคมอย่างไร

จากการอภิปรายทั่วไปฯ จำนวน 45 ครั้ง ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาวิเคราะห์ 3 ครั้ง คือ การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 16 พ.ศ. 2490, ครั้งที่ 24 พ.ศ. 2522 และครั้งที่ 45 พ.ศ. 2542 ในการวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อการทำงานของนักการเมือง ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการวิเคราะห์จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

1) ข้อกล่าวหา/ข้อซักถามต้องอยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ (accountability) ของคณะรัฐบาล และถ้าเป็นข้อโต้ตอบการกล่าวหา/คำตอบชี้แจงต้องมีเจตนาโต้ตอบข้อกล่าวหา/ข้อซักถามของ ส.ส. ฝ่ายค้าน

2) คำอภิปรายต้องเป็น “ความจริง”

3) คำอภิปรายต้องไม่ละเมิดข้อบังคับการประชุมฯ

การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 16 พ.ศ. 2490 รูปแบบของคำอภิปรายเป็นการซักถาม-คำตอบชี้แจง การใช้เหตุผล ส.ส. ฝ่ายค้านมีความสมเหตุสมผลเพียงข้อเดียวจากข้อซักถามจำนวน 8 ข้อตามสถิติขอเปิดอภิปรายทั่วไปฯ ส่วนการใช้เหตุผลของคณะรัฐมนตรีมีความสมเหตุสมผลทุกข้อ คณะรัฐมนตรีจึงมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่า ส.ส. ฝ่ายค้าน สำหรับประเด็นเรื่อง “ความจริง” กับคำอภิปราย ส.ส. ฝ่ายค้านบางส่วนอภิปรายด้วย “ความไม่จริง” ในขณะที่คณะรัฐมนตรีทุกคนอภิปรายด้วย “ความจริง” คณะรัฐมนตรีจึงมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่า ส.ส. ฝ่ายค้าน ส่วนประเด็นเรื่องการละเมิดระเบียบข้อบังคับ ส.ส. ฝ่ายค้านบางคนละเมิดระเบียบข้อบังคับของการอภิปราย แต่ไม่มีคณะรัฐมนตรีคนใดละเมิดระเบียบข้อบังคับดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่า ส.ส. ฝ่ายค้าน โดยสรุปการอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งนี้ คณะรัฐมนตรีปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่า ส.ส. ฝ่ายค้าน

การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 24 พ.ศ. 2522 รูปแบบคำอภิปรายมี 2 ลักษณะคือการซักถาม-คำตอบชี้แจง และการกล่าวหา-การโต้ตอบข้อกล่าวหา ผลการศึกษาไม่พบว่า ส.ส. ฝ่ายค้านและคณะรัฐมนตรีอภิปรายด้วย “ความไม่จริง” หรือ มีการละเมิดระเบียบข้อบังคับ สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการใช้เหตุผลนั้น ส.ส. ฝ่ายค้านมีการใช้เหตุผลที่สมเหตุสมผลมากกว่า โดยสรุป การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งนี้ ส.ส. ฝ่ายค้านปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่าคณะรัฐมนตรี

การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 45 พ.ศ. 2542 รูปแบบคำอภิปรายเป็นการกล่าวหา-การโต้ตอบข้อกล่าวหา ผลการศึกษาพบว่า ส.ส. ฝ่ายค้านและคณะรัฐมนตรีอภิปรายด้วย “ความจริง” และ มีการละเมิดระเบียบข้อบังคับมาก สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการใช้เหตุผลนั้น คณะรัฐมนตรีมีการใช้เหตุผลที่สมเหตุสมผลมากกว่า โดยสรุป การอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ คณะรัฐมนตรีปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) สูงกว่าส.ส. ฝ่ายค้าน โดยสรุป ในการอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 16 และครั้งที่ 22 ทั้ง ส.ส. ฝ่ายค้านและคณะรัฐมนตรีอภิปรายอย่างมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) ของตน แต่ในการอภิปรายทั่วไปฯ ครั้งที่ 45 ทั้ง 2 ฝ่ายอภิปรายอย่างขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) แนวโน้มของลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าวนี้ สะท้อนอย่างแจ่มชัดถึงธรรมชาติของการเมืองไทย ที่นับวันจะฝักฝ่ายพรรคการเมืองมากขึ้น ในขณะที่การทำงานร่วมกันของพรรคการเมืองกลายเป็นการแข่งขันที่ผู้ชนะจะได้ครอบครองทุกสิ่ง

สำหรับการวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) ของหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการวิเคราะห์ 2 ข้อ ดังนี้

- 1) ข่าวก่อการปฏิวัติในสภาผู้แทนราษฎรของหนังสือพิมพ์ต้องถูกต้องและเป็นความจริง
- 2) ไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าว จนคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงที่อภิปรายในสภาฯ

ผลการศึกษาพบว่า ข่าวก่อการปฏิวัติของหนังสือพิมพ์ของการอภิปรายทั่วไปฯ มี 5 ลักษณะ ดังนี้คือ 1) ภาพข่าว 2) ข่าวไฮไลท์ 3) พาดหัวข่าว 4) กรีนนำข่าว และ 5) เนื้อข่าว

ผลการศึกษาพบว่า การรายงานข่าวการอภิปรายทั่วไปฯ หนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (responsibility) รายงานที่เป็นภาพข่าว ข่าวไฮไลท์ และเนื้อข่าว มีความตรงกันกับเหตุการณ์ข่าวของการอภิปรายทั่วไปฯ ส่วนพาดหัวข่าวและกรีนนำข่าว หนังสือพิมพ์ขยายความจน “เกินจริง” เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน อย่างไรก็ตาม ข่าวยังไม่คลาดเคลื่อนจากความจริง และยังคงมีความตรงกันกับคำอภิปรายของการอภิปรายทั่วไปฯ ในรัฐสภา

Abstract

This dissertation is meant, first of all, to evaluate the political responsibility of members of both the opposition and the government parties during the no-confidence debates. It is meant secondly to evaluate the accuracy of accounts of such events as reported by journalists in the leading daily papers.

In this study, the following criteria are used to measure the responsibility of politicians engaged in political debates:

1) Accusations made by members of the opposition parties must be within the boundary of the government's "accountability". Likewise, answers given by members of the government parties must be "relevant" to such accusations.

2) Both the accusations made in the Parliament and the responses to such accusations must be true (not false).

3) Parliamentary speeches must not violate the Parliamentary Code of Behavior.

During the no-confidence debates of 1947, only one out of eight principal accusations made under the no-confidence motion submitted by the opposition parties was "rational", whereas all answers given by cabinet members were "rational". Moreover, speeches made by some members of the opposition parties did contain element of "untruth". Also, some opposition party members did violate the Parliamentary Code of Behavior. All members of the cabinet, on the other hand, played by the rule. In sum, the government clearly performed more responsibly than did the members of the opposition party.

During the 1979 no-confidence debates, neither members of the opposition parties nor those of the government parties committed any wrong doing of speaking the "untruth" or violating the Parliamentary Code of Behavior. Speeches made by members of opposition parties, however, appeared to be more "rational" than those of cabinet members. All in all, members of opposition parties performed with more responsibility than members of the government.

Both sides were found equally guilty of speaking the "untruth" and grossly violating the Parliamentary Code of Behavior during the 1999 no-confidence debate.

Yet speeches made by the cabinet members seemed to be more “rational” than those of opposition MPs. This time around the government tended to perform with more responsibility than that of the opposition parties.

In sum, both the government and the opposition parties performed responsibly during the no-confidence debates of 1947 and 1979. Both sides acted irresponsibly during the 1999 no-confidence debate. This recent “unhealthy” trend clearly reflects the increasingly more partisan nature of Thai politics as competition among political parties becomes a zero sum game.

In order to evaluate the responsibility of journalists who reported accounts of no-confidence debate, the following criteria are used:

1) Newspapers report about no-confidence debates must be accurate. It must be factually correct.

2) Newspapers report must not be revised or otherwise “retouched” to the extent that the essence of the news deviates from the actual facts of the debates.

This study reveals that newspapers generally present reports on no-confidence debates in five different ways: Pictures; Highlight news; Head line; News lead and Body of news. Journalists were found quite responsible in their performance. Pictures, highlight news and body of news were normally accurate. Only some headline and lead news were found slanting as they were “coloured” beyond the truth in order to capture the interest of general readers. Nevertheless, such exaggerations were not too far off the truth boundary as they were still factually related to speeches made in the Parliament.